

Meer begrip van de burger, minder van

Voor de rol van de advocaat in het strafrecht is dankzij de documentaire *De verdediging van Robert M.* meer begrip. Intussen wordt die positie aangetast door bezuinigingen. „Teeven is geen vriend van de rechtsstaat”, zegt Tjalling van der Goot.

Goos Bies

Leeuwarden | Toen Tjalling van der Goot en Wim Anker de verdediging van Robert M., de kindermisbuiker uit Amsterdam, op zich namen, werd het kantoor bedolven onder duizenden haatmails. Na de uitzending begin deze maand van de documentaire *De verdediging van Robert M.* stroomden de mailbox en brievenbus opnieuw vol. Meer dan duizend reacties kreeg het kantoor Anker & Anker. „Tot mijn eigen verrassing bijna allemaal positief. Van volslagen vreemden”, vertelt Tjalling van der Goot in het statige kantoor in Leeuwarden dat ooit het geboortehuis was van Rembrandts vrouw Saskia van Uylenburgh.

Mooi om te constateren, die positieve toon van de reacties, zegt Van der Goot. Het doel om mee te werken is bereikt: meer begrip kweken voor de rol van de advocaat in het strafrecht. „Die is essentieel. Dat vergeten veel mensen. Die zien ons als lastposten die mazen in de wet zoeken en achter de daden van verdachten staan. Maar de essentie is: opkomen voor de belangen van de verdachte.”

Ondertussen wordt de positie van de advocaat meer en meer uitgehald

in de Nederlandse rechtsstaat. Een tendens die al enkele jaren gaande is, en waarin vooral de hand van Fred Teeven zichtbaar is, vindt Van der Goot. Hij toont een document waarin de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie afgelopen zomer zijn

Ik laat graag een ander geluid horen dan wat 99 procent van de bevolking wil horen

jongste bezuinigingsplannen op de gesubsidieerde rechtsbijstand presenteerde. *Werken aan een veilig Nederland in een sterke rechtsstaat*, staat er boven. „Volstrekte onzin. In een sterke rechtsstaat worden de belangen van alle deelnemers in een proces goed behartigd. Daar is geen sprake meer van. Teeven is geen vriend van de rechtsstaat”, dat zou een mooie kop zijn boven dit artikel.”

Zou Robert M. zich nú hebben gemeld bij kantoor Anker & Anker, dan zouden de advocaten zich extra goed op het verzoek hebben moeten bezinnen. Niet alleen omdat Wim Anker in de documentaire zei dat hij zo'n grote zaak nu niet weer zoi aannemen. „Dat zei hij aan het eind van het proces, toen hij alles eruit had gehaald en moe was; misschien denkt hij er nu wel anders over. Het geldt niet voor het kantoor. Ik zou het zo weer doen. Ik zie het juist als een uitdaging een ander geluid te laten horen dan wat 99 procent van de Nederlandse bevolking wil horen.”

Dan doelt Van der Goot op de inhoudelijke afweging. Om financiële redenen zou het kantoor misschien wel een andere keus moeten maken. Advocaten krijgen voor toevoegingen in bewerkelijke zaken straks 30 procent minder vergoed. Zeventig euro per uur in plaats van honderd. „Dat lijkt misschien heel wat, maar daar moet wel een heel kantoor met personeel van worden betaald. En veel uren die je maakt, zoals nazorg met familie van de verdachte, worden niet vergoed. Of uitzoekwerk, want je wordt geacht de wet te kennen.”

Anker & Anker heeft de sociale rechtspraktijk hoog in het vaandel staan. Zo'n 60 procent van de zaken wordt gefinancierd via de gesubsidieerde rechtsbijstand, waar mensen met een laag inkomen aanspraak op kunnen maken. „Daar spelen we quitte op. Het geld wordt verdiend met de betalende poot en het geven van cursussen in het land”, legt Van der Goot uit. „Maar door die nieuwe financiering ga je straks verlies draaien op pro-Deozaken, dan moet je wel heel idealistisch zijn om dat nog te doen.”

Er wordt namelijk meer beknipt op rechtshulp. Sta je als piketadvocaat een verdachte nu nog bij in de eerste dagen dat die vast op

het bureau zit, straks moet dat tot de raadkamer beslist over gevangenhouding. „Dus in plaats van drie dagen, moet je een verdachte tweeënhalve week bijstaan. Voor hetzelfde tarief.”

Intussen is het de bedoeling jaarlijkse indexeringen van tarieven tijdelijk uit te schakelen. Ook wordt de eigen bijdrage elk jaar opgekrikt. De hoogste is nu al ruim achthonderd euro. Advocatenkantoren moeten die zelf innen. „Het zal geen verrassing zijn dat we er heel veel dubieuze debiteuren bij hebben gekregen. Mensen in de schuldsanering en de bijstand moeten ook altijd nog 140 euro zelf bijdragen. Ik ken kantoren die het innen van die laagste bijdrage laten schieten, omdat dat toch niks wordt.” En bij tussentijds

Straks ga je verlies draaien op pro-Deozaken, dan moet je wel heel idealistisch zijn om dat nog te doen

veranderen van advocaat wordt de eigen bijdrage straks nogmaals in rekening gebracht.

Er zijn al advocatenkantoren die mede door het gemorrel aan de gesubsidieerde rechtsbijstand op de fles zijn gegaan. Rechtshulp Noord in Leeuwarden en De Boer Advocaten in Sneek hebben het niet gered. „En ik voorspel dat zij niet de laatsten zijn.”

Een van de meest bezwarende tendensen vindt Van der Goot dat steeds meer rechtsgebieden worden uitgesloten van gefinancierde rechtsbijstand. In het huurrecht en echtscheidingszaken worden de mogelijkheden een stuk minder, maar ook bij de zogenaemde officierszaken - waar maximaal een taakstraf van twintig uur opgelegd mag worden door het Openbaar Ministerie zonder tussenkomst van een rechter - heeft een verdachte geen recht meer op een gesubsidieerde advocaat. „Terwijl die zaken voorheen bij de politierechter werden behandeld. Al kwam er vrijpraak uit, dan nog was er subsidie.” Ook voor het indienen van gratieverzoeken of een verzoek tot kwijtschelding of vermindering van een ontnemingsbedrag moet de verdachte zelf volledig voor juridische bijstand opdraaien. Dan maar een rechtsbijstandverzekering nemen? „Daar doet bijna geen verzekeraar aan. Bijstand in strafrecht kun je niet verzekeren.”

Anker & Anker zal de sociale-rechtspraktijk hoog in het vaandel houden, zoals iets meer dan de helft van de strafrechtadvocaten inzetbaar zijn voor pro-Deozaken. Maar minder wordt het noodgedwongen mogelijk wel. „Het beeld ontstaat wel eens dat advocaten zakkenvullers zijn. Maar het is maar een klein clubje dat in dure maatpakken loopt en in glimmende bolides rijdt. Dat zijn niet de advocaten in Noord-Nederland. Hier zie je meer idealistische advocaten die voor weinig geld mensen in nood in hun recht willen helpen. Het is geen vetpot, dat moet ook niet. Maar de bedrijfsvoering mag niet in gevaar komen.”

De verdediging van Robert M. van NCRV Document is nog te zien op Uitzending Gemist

/de staatssecretaris

Kort nieuws

Nij Bethanië

Bouw tijdelijke huisvesting begonnen

Tzummarum | De bouw van de tijdelijke huisvesting van het zorgcentrum Nij Bethanië in Tzummarum is begonnen. Het is de bedoeling dat de bewoners er in de eerste twee weken van december in trekken. Het zorgcentrum krijgt nieuwbouw, die moet over ongeveer drie jaar klaar zijn. De bewoners verhuizen dan nog een keer, naar hun permanente onderkomen.

Goedkeuring

Fusie speciaal onderwijs gaat door

Drachten | De besturen van Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân in Drachten, School Lyndensteyn in Beetsterzwaag en Openbaar ZML Onderwijs Noordwest Friesland in Leeuwarden fuseren per 2014. Ze gaan verder onder de naam Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân (SO Fryslân). Staatssecretaris Sander Dekker (Onderwijs) gaf onlangs goedkeuring voor het plan, dat al langer bekend was.

Verzoeken

Gemeenten leggen WOB aan banden

Heerenveen | In navolging van veel andere gemeenten stopt ook Heerenveen met digitaal 'wobben'. Digitaal ingediende verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) worden niet meer behandeld. Ook de gemeente Noordoostpolder nam onlangs zo'n besluit.

Thialf

Derks ook directeur ijshockeyhal

Heerenveen | Thialf-directeur Elco Derks is sinds deze maand ook directeur van de ijshockeyhal in Heerenveen. Het afgelopen jaar was Cor Bredenhoff, in dienst van de gemeente, tijdelijk directeur van de hal. Burgemeester en wethouders stemmen in met het voorstel van de aandeelhouders om volgens de oude structuur de directeur van Thialf ook de baas te laten zijn over de ijshockeyhal.

Henep

Kwekerij ontdekt in Oosterwolde